

بەش: سیستەمه سیاسیه‌کان و سیاسه‌تی گشتی

کۆلژ: زانسته سیاسیه‌کان

زانکۆ: سه‌لاحه‌ددین/هه‌وێر

بابه‌ت: هزری سیاسی ناوه‌راست

په‌رتووکی کۆرس – (قوئاغی دووه‌م)

ناوی مامۆستا: م.ی.ریباز عزیز حسین

سای خوندن: 2023-2022

پەرتووکی کۆرس

Course Book

۱. ناوی کۆرس	هزری سیاسی ناوهراست
۲. ناوی مامۆستای بەر پرس	م.ی. ریباز عزیز حسین
۳. بەش/ کۆلژ	سیستەمە سیاسیهکان و سیاسەتی گشتی / زانستە سیاسیهکان
۴. پەیوەندی	<p>نیمەیل: rebaz.hussein@su.edu.krd</p> <p>مۆبایل: 07504613615 07736960900</p>
۵. یەكەى خو ندىن (بە سەعات) لە هەفتەیهك	تیۆری: ۲
۶. ژمارەى كارکردن	
۷. كۆدى كۆرس	PL 207
۸. پرۆفایەلى مامۆستا	https://academics.su.edu.krd/rebaz.hussein
۹. وشە سەرەكیهكان	هزری سیاسی، سەدەكانى ناوهراست، هزری (سیاسی) مەسیحی، هزری (سیاسی) ئیسلامی
۱۰. ناوهرۆكى گشتی كۆرس:	<p>هزره سیاسیهكان رهنگدانوهی ئەو بارودۆخەن كە بێر مەندەكان تیدا ژیاون، بە شوهیهكى گشتی هزر بەر هەمی عەقى مرۆفە بەپی ئەو واقعەى كە تیدایە. وانەى هزری سیاسی یەككە لە بابەتە گرنگ و سەر مکیهكانى زانستە سیاسیهكان، بە پی پۆ نی ناوهندە ئەكادیمیهكان هزری سیاسی دابەش كراوه بۆ چەند قوناغك، وەك سەردەمی كۆن، ناوهراست، نوئ و سەردەمی هاوچەرخ، لە قوناغى دووهدا هزری سیاسی سەدەكانى ناوهراست دەخو ندرئ، كە ئەمیش هەردوو بەشى هزری سیاسی مەسیح و هزری سیاسی ئیسلامی دەگر تەوه، كە قوتابیان ئاشنا دەكرن بە هزره باوەكان و لەناویشیاندا چەند بێر مەندكى دیارى ئەو سەردەمە گرنگی هزری سیاسی ناوهراست لەو هدایه كە هەردوو سەردەمی (بیری سیاسی كۆن) و (بیری سیاسی نوئ) بەیهكەوه گر دەدا.</p> <p>لرەدا سروشتی هزری مەسیحی رووندەكر تەوه لەگەل پەیوەندی نوان هەردوو دەسه تی دینی و دونیایی، ئەمیش دابەش دەب بەسەر چەند قوناغك لە ملاملانی نوان هەردوو دەسه تدا، كە لە هەر قوناغكدا چەند بێر مندك و مردەگرین لە نموونەى ئۆگستین، تۆماس ئەكۆیناس و ماریلیلو بادوا.</p>

<p>له بهشی هزری سیاسی ئیسلامیدا، سروشت و تایه‌تمه‌ندییه‌کانی ئەم هزره دەخو ندری و په‌یوه‌ندی نوان ئیسلام و سیاسهت پرونده‌گر ته‌وه، لره‌شدا به پی فیرقه جیاواز هکان چهند بیرمه‌ندک و مرده‌گرین له نمونه‌ی فارابی، ماوردی و ابن تیمیه...</p>
<p>۱۱. نامانجه‌کانی کورس</p> <ul style="list-style-type: none"> • پروونکردنه‌وی سه‌ره‌تای سه‌ره‌ه دانی هزری سیاسی مه‌سیحی و باسکردنی سروشت و تایه‌تمه‌ندییه‌کانی ئەم هزره. • ئاشناکردنی قوتابی به هندی له بیرمه‌ندانی ئەم قوناغه که کاریگری به‌رچاویان هه‌بووه، هندی له هزره باوه‌کانی ئەم سه‌ده‌مه. • کاریگری ئایین له‌سه‌ر سیاسهت و ده‌یه‌ت. • باسکردنی خه‌سه‌له‌ته‌کانی هزری سیاسی ئیسلامی، سروشتی په‌یوه‌ندی نوان دین و سیاسهت، ئاشناکردنی فرخواز به چهند برمه‌ندکی ئەم به‌اره.
<p>۱۲. نه‌رکه‌کانی قوتابی</p> <p>ئاماده‌بوونی قوتابیان له وانه‌کان له‌هه‌ر هه‌فته‌یه‌کدا، لپرسینه‌وه به وانه‌کانی را‌بردو به شوه‌یه‌کی خرا، نووسینی را‌پۆرتی په‌یوه‌ندی‌دار به بابه‌ته‌که‌وه، و پشکه‌شکردنی سیمینار.</p>
<p>۱۳. ر‌گه‌ی وانه ووتنه‌وه</p> <p>پشکه‌شکردنی بابه‌ته‌کانی ئەم وانه‌یه به شوه‌ی محازهرات له ر‌گای وایت بۆرد و داتا شو و پاوه‌ر پۆینت.</p>
<p>۱۴. سیسته‌می هه‌سه‌نگاندن</p> <p>۱۰٪ به‌شداری ر‌وژانه، نووسینی را‌پۆرت، پشکه‌شکردنی سیمینار و کویز. ۳۰٪ تاقیکردنه‌وی میدیتیری سمستری یه‌که‌تم. ۶۰٪ تاقیکردنه‌وی کوتایی سمستری یه‌که‌تم.</p>
<p>۱۵. ده‌رنه‌نجامه‌کانی فریوون</p> <p>قوتابیان ئاشنا‌ده‌بن به کۆمه‌ک چه‌مک، تیۆنه‌ما و پ‌هنسیپی فکری (سیاسی)، که ده‌پته‌پوهر و یارمه‌تیده‌ر بۆ قوتابی بۆ ئەوه‌ی خوندنه‌وه بۆ ئەو پروودا‌وانه‌بکات که له ئستا و داهاتوودا پرووده‌ده‌ن به‌تایه‌یه‌ت گه‌رانه‌وه بۆ ر‌ه‌گوریشه‌ی فکرییان. زانیی رۆی ئایین له سیاسه‌تدا و فاکتهری کاریگر بۆ سه‌ره‌ه دانی چهندان تیۆری جۆراوجۆر.</p>
<p>۱۶. لیستی سه‌رچاوه‌کان</p> <p>سه‌رچاوه‌ سه‌ره‌کییه‌کان:</p>

	<p>١. حورية توفيق مجاهد، الفكر السياسي من أفلاطون الى محمد عبده، جامعة القاهرة، ٢٠٠٧.</p> <p>٢. جهاد تقي صادق، الفكر السياسي العربي الاسلامي، جامعة بغداد، ١٩٩٣.</p> <p>٣. غانم محمد صالح، الفكر السياسي القديم والوسيط، جامعة بغداد، ٢٠٠١.</p> <p>٤. غانم محمد صالح، و: سهلام كهريم، بيري سياسي كون و ناوهر است، ١، ٢٠٠٥.</p> <p>٥. جورج سباين، تطور الفكر السياسي، الكتاب الثاني، الهيئة المصرية العامة للكتاب، ٢٠١٠.</p> <p>٦. حميد عزيز، فلسفهى سهدهكانى ناوهر است له ئهوروپا، ههولر، ٢٠١٣.</p> <p>٧. كمال پو دى، مژووى هزرى سياسى له رۆژئاوا، دهزگای موكرىانى، ٢٠٠٥.</p> <p>٨. إمام عبدالفتاح إمام، ئهخلاق و سياسهت، دهزگای موكرىانى، ٢٠١٢.</p> <p>٩. محمد فاروق النبهان، نظام الحكم في الاسلام، جامعة الكويت، ١٩٨٧.</p> <p>١٠. محمد عوض الهزايمة، الفكر السياسي العربي الاسلامي-دراسة في الجانب الايديولوجي، الجزء الاول، دار الحامد للنشر والتوزيع، عمان، ٢٠٠٧.</p>
	<p>١٧. بابتهكان</p>
	<p>دهروازهيك بو ناساندنى كورسبووك</p> <p>هزرى سياسى و پرسهكانى سهدهكانى ناوهر است</p> <p>دهروازهى يهكهم: هزرى سياسى مهسيحى</p> <p>سه رهه دانى هزرى سياسى مهسيحى</p> <p>سروشنى هزرى سياسى مهسيحى و قوناغهكانى، و پهيوهندى نوان ههدوو دهسه تى دىنى و دونيايى</p> <p>بنهماكنى هزرى سياسى مهسيحى.</p> <p>قوناغهكانى مملاندنى نوان كهنيسه و دهو هت</p> <p>يهكهم: رابهره يهكامكانى كهنيپوه(كردنى دهسه تى ئيمپ اتور)</p> <p>1- ئهميرۆز - پشهكى - چهند بنهمايهكى هزرى سياسى ئهميرۆز</p> <p>2- ئوگستين - پشهكى - نازادى ئيد ادهى مرؤفايهتى - چهكمى گو ايهى و ستهمكارى - ياساى سروشنى و ياساى دانراو</p>

	<p>- خاونداری</p> <p>3- گریگوری - گو ایه ی</p> <p>دووه م: بهر و پشچوونی مملانی نوان که نیسه و دهو هت</p> <p>1- سانت برنارد و جون سالسبوری - تیوری دوو شمشری نوئ و پهره پدانی</p> <p>2- توماس نه کویناس - پشه کی - جوره کانی یاسا - ده رباره ی دهو هت - جوره کانی حوکه انی - نمرکی دهو هت</p> <p>3- دانتی - پشه کی - پاشایه تی زهمه نی - نیمپ اتوریه تی رومان - دهسه تی نیمپ اتور</p> <p>سدیه م: ئاوابوونی دهسه تی که نیسه</p> <p>1- مارسیلیو دی پادوا - پشه کی - له باره ی دهو هت هتوه - یاسا و دارشنتی - لایه نی جبهه کار - که نیسه و پیوانی ئایینی - مو که کانی که نیسه - نمرکی پیوانی که نیسه - رکخستنی که نیسه</p> <p>2- ولیهم نوکام - نازادی که نیسه - نهنجوومنه ی که نیسه بی</p> <p>کوتایی سه ده کانی ناوهر است (مسیحی) و رهوته هزریه کانی کوتایی نه م سه رده مه</p> <p>دهروازه ی دووه م: هزری سیاسی ئیسلامی</p> <p>هزری سیاسی ئیسلامی</p> <p>سه رچاوه کانی هزری سیاسی ئیسلامی</p> <p>تایبه تهمه ندیه کانی هزری سیاسی ئیسلامی</p>
--	--

	<p>بنه ماكانى دهو بهت له هزرى سياسى ئيسلامى</p> <ul style="list-style-type: none"> - حاكمييهت - ديهكسانى - دادگهري - شوورا - گو ايه ي - خيلافهت <p>چهند بير مهند كى بيري سياسى ئيسلامى</p> <p>1 - فارابى</p> <ul style="list-style-type: none"> - پشهكى - پويستى كۆبوننهوى مروىي و جورهكانى - المدينة الفاضلة - دژهكانى المدينة الفاضلة - چه مكي ئوممهت - سهروكى المدينة الفاضلة <p>2 - نيين تهيميه</p> <ul style="list-style-type: none"> - جهمكى دهسه ت - سروشتى فرمان موايى و مهبهستهكانى - جورهكانى فرمان موايى - دهستنيشان كردنى ئيمام - سهراوهى دهسه تى ئيمام - گو ايه ي بۆ دهسه ت و دهراچوون لى <p>3 - بير مهندانى كهلام</p> <ul style="list-style-type: none"> - القاضي عبدالجبار المعتزلي - الشريف المرتضى
	<p>۱۸. بابتهى پراكتيك (نهگهس هههت)</p>
	<p>۱۹. تاقىکردنه وهكان .</p>
	<p>۲۰. تبينى تر</p>
	<p>۲۱. پداچووننهوى هاوهل</p>